

РЕШЕНИЕ

№ 10105

гр. София, 24.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 04.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Танка Цонева

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **11944** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.112, ал.1, т.4 от Закона за здравето (ЗЗдр.).

Образувано е по жалба на „Крипс 4“ ООД, ЕИК[ЕИК] чрез пълномощника му- адв. П. – САК срещу Експертно решение № 178/14.10.2024 г. на Национална експертна лекарска комисия /НЕЛК/, специализиран състав по неврологични, УНГ и сърдечно-съдови заболявания, с което е потвърдено Експертно решение на ТЕЛК № 2060/09.12.2022 г.

В жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради допуснати нарушения на административно-производствените правила и противоречие с материалния закон. В тази връзка се сочи нарушение на разпоредбата на чл.50, ал.1 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОПОМЕРКЕ).

Излагат се аргументи, че въпреки наличието на влязло в сила Експертно решение № 0103/02.03.2022 г. на ТЕЛК при УМБАЛ „Св.И. Р.“, постановено във връзка със смъртта на лицето А. П. А., в което е прието, че причина за смъртта е „сърдечна недостатъчност“, на 09.12.2022 г. комисия на ТЕЛК при МБАЛ „Св.Йоан Кръстител“ ЕАД – С. се е произнесла отново с ЕР № 2060. С това решение е посочена причинна връзка между станалия на 08.07.2020 г. инцидент и смъртта на А. А. и е прието, че лицето е починало вследствие на трудова злополука. При постановяване на

процесното решение бил взет под внимание Аутопсионен протокол № 503/2020 г., но липсвали данни комисията да е разгледала медицинското експертно досие (МЕД) на починалото лице, за да установи евентуалното наличие на други заболявания, които може да са в пряка връзка с инцидента. Комисията не била разгледала и анализираща наличната медицинска документация, а именно болнични листове № Е. и № Е. с поставени диагнози „нарушение на вестибуларната функция, неуточнено“ и „вестибуларен невронит“, издадени непосредствено преди инцидента, довел до смърт на А..

На следващо място, в жалбата се развиват съображения, че при напълно затворено превозно средство, електричество няма как да проникне в кабината му и да нанесе вреди на намиращите се там лица. Касаело се за т.нар. „Ф. кафез“, при който затвореният метален корпус отклонявал електричеството по повърхността на превозното средство и настрани.

В заключение на жалбата се отправя молба към съда да отмени оспореното решение и да върне преписката със задължителни указания на административния орган за ново произнасяне. Претендира се присъждане на направените в производството разноски. В съдебното заседание, проведено по делото дружеството –жалбоподател се представлява от пълномощника си -адв. А. – САК, която в дадения ход по същество пледира за отмяна на оспорения акт и отправя искане за присъждане на разноски, за които представя списък.

Ответникът- Национална експертна лекарска комисия, чрез юрк. Д., оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена, като неоснователна и недоказана. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение.

Заинтересованата страна – М. А. се явява лично, като отправя молба към съда да остави в сила оспореното решение на НЕЛК, като правилно и законосъобразно.

Заинтересованите страни – I МБАЛ, II състав на ТЕЛК, Агенция за хора с увреждания, Специализирана ЛКК МБАЛ „Св.София“ ЕООД, ТП на НОИ -С. град, РД „Социално Подпомагане“- С. град, не вземат участие в производството.

След като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и взе предвид доводите на страните, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Между А. П. А. и дружеството –жалбоподател „Крипс 4“ ООД, ЕИК[ЕИК] съществувало трудово правоотношение, считано от 09.05.2011 г. (видно от трудов договор № 358/09.05.2011 г.) до настъпване на неговата смърт на 08.07.2020 г., като е заемал длъжността "шофьор, тежкотоварен автомобил -12 и повече тона", както и „отговорник и шофьор на специален автомобил СВ 4152“ (видно от Заповед № 16/17.10.2019 г.).

В деня на инцидента А. полагал труд на строителен обект- „многофамилна жилищна сграда с подземни гаражи“, находяща се във вилна зона „К. дол“, район „П.“. Същият управлявал специален автомобил, марка Д. с монтиран на него стрелкови, хидравличен бордови кран. Автомобилът, управляван от А. А. пристигнал на обекта около 15:20 часа, след което А. позиционирал крана и започнало разтоварването на палета с тухли. След като били разтоварени девет от общо десетте палета с тухли Л. Д. видял, че краниста е клюмнал на пулта, след което паднал до камиона. Д. веднага се затичал към мястото, на което паднал шофьора на крана, сложил бутилка с вода под главата му и се обадил на тел.112, за да съобщи за случилото се. През това време

камионът се самонивелирал, като Д. чул шум и прашене, след което забелязал, че кранът е опрял в една жица от далекопровода. Обадил се отново на тел.112 и помолил да спрат електричеството в обекта.

След около 6-7 минути на място пристигнал екип на С., който констатирал смъртта на А. П. А..

Подадена е декларация за трудова злополука вх. № 623/05.08.2020 г. от страна на осигурителя „Крипс 4“ ООД до ТП на НОИ- С. град.

Изготвен е Протокол № 1/13.07.2020 г. за резултатите от извършеното разследване на злополуката от осигурителя „Крипс 4“ ООД, като в т.12 „Заключение на комисията“ е описано: Комисията счита, че А. А. вероятно е получил здравословен инцидент (инфаркт, инсулт или друго подобно), при което е загубил съзнание и е паднал върху пулта за управление на крана. Вследствие на това стрелата на крана навярно се е доближила до далекопровода и при самонивелирането на автомобила, се е допряла до проводника. При огледа му в склада на[жк]не се установиха видими следи от изгаряния от електричество по стрелата на крана, по самия кран и по автомобила. Предвид горното комисията счита, че станалото с А. А. не може да се счита за станала трудова злополука по чл.55, ал.1 от КСО.

Изготвен е Протокол № 53/06.10.2020 г. на ТП на НОИ – С. град за резултатите от извършеното разследване на злополуката, станала на 08.07.2020 г., в който в т.VI „Отклонения от нормалните действия и условия и материалния фактор, свързан с тези отклонения“ е посочено обяснението на очевидеца на инцидента Л. Д., а в т. VII „Начин на увреждане и материалния фактор, причинил увреждането“ е посочено: т.10 I – Болест или болестно състояние непосредствено довели до смърт- остра циркулационна недостатъчност. Основна (начална) причина за смъртта – поражение от електрически ток.

Според заключението на съдебномедицинска експертиза на труп № 503/2020 г, изготвена от д-р М. Г., смъртта на А. А. се дължи на преминаване през тялото му на техническо електричество (ел.ток), довело до спиране на сърцето. Този извод се основава на типичните повреди по дрехите, типичните добре изразени електрически изгаряния по ръцете и десния крак и общата картина на бързо настъпилата смърт, при липса на други увреждания. Според данните от токсикологичния анализ непосредствено преди смъртта си А. не е бил под въздействие на алкохол, алкалоиди, барбитурати, бета блокери, трициклични антидепресанти, бензодиазепинови и фенотиазинови лекарствени средства.

С Експертно решение № 0103/02.03.2022 г. на ТЕЛК при УМБАЛ „Св.И. Р.“ е прието, че „не е представена медицинска документация на здравното състояние на лицето преди настъпване на събитието (епикризи, клиничко-лабораторни изследвания и др.). Наличието на Аутопсионен протокол би осветлило съществуването на предшестващи заболявания с по –голяма давност и връзката им с настъпилия летален изход на лицето, но такъв липсва. ТЕЛК не се произнася за причинна връзка между извършваната от А. А. работа и претърпяната злополука с фатален край, поради неизпълнение на условието по чл.66, ал.2 от Наредба за медицинската експертиза, не е представен Аутопсионен протокол, доказващ патология към момента на смъртта“.

По жалба на законния наследник М. А. А. (единствен наследник, съгласно представено в материалите по преписката удостоверение за наследници) НЕЛК, специализиран състав по вътрешни, белодробни и сърдечно –съдови заболявания се е произнесъл с Експертно решение № 0916/13.07.2022 г. Със същото е отменено

първоначалното решение на ТЕЛК и преписката е върната за ново освидетелстване. Указано е на ТЕЛК при новото произнасяне да събере доказателства от разследващите органи, в това число и Протокола от извършената аутопсия на лицето, след което да се произнесе относно наличието или отсъствието на причинна връзка „трудова злополука у внезапно починало лице“.

С експертно решение № 2060/09.12.2022 г. на ТЕЛК, I МБАЛ „Св.Йоан Кръстител“ ЕАД - С., II състав, след като са били изпълнени всички препоръки на НЕЛК и са били изискани и получени Аутопсионен протокол № 503/2020 г. и съдебно –медицинска експертиза на труп, е потвърдено наличието на причинна връзка – трудова злополука у внезапно починало лице. Това решение е обжалвано от „Крипс 4“ ООД, като след обстойно разглеждане на медицинската документация, приложена в МЕД специализираният състав на НЕЛК е потвърдил оспореното решение на ТЕЛК. Заключение на НЕЛК е, че от приложената в МЕД медицинска документация се установява „преминаване на техническо електричество (електрически ток), довело до спиране на сърцето“. Съгласно чл.66, ал.1 от НМЕ – при внезапно починало лице ТЕЛК и НЕЛК се произнасят само по причинната връзка въз основа на наличната медицинска документация и протокола от аутопсията, поради което НЕЛК приема наличие на причинна връзка трудова злополука при внезапно увреждане със смъртен изход: „Остра циркулаторна недостатъчност- поражение от електрически ток“ и потвърждава ЕР № 2060/09.12.2022 г. на ТЕЛК.

В хода на съдебното производство е изготвена и приета съдебно-медицинска експертиза от д-р Ц. Г. - специалист по Съдебна медицина (л.78-86 от делото). От заключението на същата се установява, че въз основа на приложените по делото медицински документи, следва да се приеме, че за здравословното състояние на А. П. А. преди процесния инцидент на 08.07.2020 г. са налични данни, че е боледувал, като по този повод са му били издадени два броя болнични листа за временна неработоспособност. Първият болничен лист е за отпуск от пет дни, считано от 22.06.2020 г. до 26.06.2020 г. с диагноза: „нарушение на вестибуларната функция, неуточнено“. Вторият болничен лист е за отпуск от осем дни, считано от 27.06.2020 г. до 04.07.2020 г. с поставена диагноза: „вестибуларен невронит“. Вещото лице сочи, че за да се издаде болничен лист е необходимо да е проведен преглед и изследвания на пациента, но такива данни не са налични по делото. Освен това, на А. би следвало да бъде назначен и контролен преглед след приключване на срока на нетрудоспособност по болничния лист, но по делото липсва представен резултат от извършването на такъв преглед. Ето защо, според цитираното заключение е обективно невъзможно да се прецени какво е било здравословното състояние на А. към датата на инцидента. Напълно е възможно както да е бил изцяло възстановен от остро заболяване за изтеклия период след диагностицирането и лечението му и то по никакъв начин да не се е отразило върху състоянието му към момента на настъпване на смъртта, така и да е имало остатъчни последици, които да обусловят остро влошаване. Възможно е заболяването му да не е било напълно излекувано и компенсирано, като теоретично това може да предизвика вестибулопатия със световъртеж, гадене и повръщане, загуба на баланс и ориентация, което да се отрази на работата му. Същевременно обаче работата му през последните дни е без данни за регистрирани оплаквания и нарушения в производствения процес, което обосновава извод, че заболяването е било излекувано или компенсирано. Освен това изготвената СМЕ на труп установява липсата на морфологични признаци за изразени болестни

увреждания и данни от токсико-химични изследвания за евентуална интоксикация, които да обяснят евентуално внезапно прилошаване и/или загуба на съзнание. Както морфологичното описание на мозъка и мозъчните съдове, така и това на останалите съдове и органи не дава основание да се приеме възможно възникване на внезапни нарушения, водещи до значимо разстройство, включително със загуба на съзнание.

Според вещото лице данните в медицинската документация категорично и еднозначно дават основание да се приеме, че смъртта на А. е в резултат на електротравма. Електрическите знаци маркират и пътя на преминаване на тока през тялото му – от двете ръце към десния крак или обратното, и дават категорични основания да се приеме, че смъртта е настъпила от спиране на сърдечната дейност. В подкрепа на този извод, вещото лице посочва, че при аутопсията не са описани травматични увреждания от механично действие на твърди предмети. При падане от кабината на крана се предполага наличие на такива травми, което индиректно дава основание за извод, че сърдечната дейност е спряла преди падането. В обратния случай, точно наличието на сърдечна дейност ще доведе до изява на кръвонасядания след падане и удар в терена.

В съдебно –медицинската аутопсия на трупа са констатирани и описани сигурни признаци на местно действие на електрически ток от промишлено електричество: прогаряния и стопилки на работните ръкавици в областта на пръстите; стопен участък по външния ръб на дясната маратонка, които кореспондират с ограничени участъци на изгаряне и овъгляване на кожата и подкожието с характерна форма и размери по гръбните повърхности на 2-ри, 3-ти и 4-ти пръсти на дясната ръка и по дланната повърхност на 4-ти пръст, както и по допиращите се повърхности на 1-ви и 2-ри пръсти на лявата ръка и по външния ръб на дясното ходило. Морфологичен израз на общото действие на ел.ток е установеният оток на мозъка и изявени признаци на бързо настъпила смърт.

По делото е изготвено и прието заключение на назначената съдебно-техническа експертиза, от което се установява, че въпреки обстоятелството, че МПС може да се разглежда като затворен „Ф. кафез“, който обикновено предпазва от електрически полета, при определени условия може да се получи пробив и електрическа дъга да проникне във вътрешността му. В практиката са налични подобни инциденти, при които външният източник на ел.ток не причинява повреди по МПС –то, но води до наранявания на намиращите се вътре лица.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Същата е подадена срещу акт, който подлежи на съдебно оспорване по реда на чл. 112, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето, от лице с правен интерес от оспорването (чл. 147, ал. 1 АПК). Спазен е и преклузивният 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 АПК- ЕР на НЕЛК е съобщено на оспорващото дружество на 23.10.2024 г.(л.17 от делото), а жалбата срещу него е подадена в деловодството на НЕЛК на 06.11.2024 г.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, по следните съображения:

Решението на НЕЛК С. е издадено от компетентен орган по чл. 103, ал. 2 и чл. 112, ал. 1, т. 4 от ЗЗдр, в кръга на неговите правомощия. Съставът на НЕЛК, който се е произнесъл, е Специализиран състав по "Неврологични, УНГ и С.", следователно е компетентен съобразно изискването на чл.49, ал.1 от ПУОРОМЕРКМЕ. Оспореното експертно решение е издадено от НЕЛК в съответствие с правомощието ѝ

по чл.51, т.1 от ПУОРОМЕРКМЕ. Решението е издадено в законоустановената писмена форма, като съдържа изискуемите по чл.59, ал.2 АПК реквизити-посочени са издателят и адресата на акта, изложени са мотивите за издаването му, което позволява упражняването на съдебен контрол за законосъобразността на акта и обезпечава възможността на адресата да упражни ефективно правото си на защита, което в действителност е и сторил.

Разпоредбата на чл.43, т.1 от ПУОРОМЕРКМЕ предвижда специализираните състави на НЕЛК да разглеждат и се произнасят по обжалваните решения на ТЕЛК въз основа на медицинската документация към момента на постановяване на обжалваното решение. С оглед на това, е спазено и изискването на чл.50, ал.1 от ПУОРОМЕРКМЕ при постановяване на обжалваното решение, съгласно което НЕЛК се произнася въз основа на медицинската и друга документация, поради което съдът намира направеното в жалбата възражение в тази насока за неоснователно. Комисията е посочила и разгледала цитираните в жалбата болнични листове № Е. и № Е. с поставени диагнози „нарушение на вестибуларната функция, неуточнено“ и „вестибуларен невронит“, издадени непосредствено преди инцидента, довел до смъртта на А. А.. Анализирала е подробно медицинските документи, съдържащи се в МЕД на лицето, коментирала е задълбочено Аутопсионния протокол и изготвената съдебно-медицинска експертиза на труп. Ето защо, настоящият съдебен състав приема, че оспореното решение е постановено след проверка и анализ на представената медицинска документация по реда на чл.50, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ, при липса на съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да представляват самостоятелно основание за неговата отмяна.

Решението – предмет на проверка в настоящото производство, е издадено и при спазване на относимите материалноправни разпоредби на Закона за здравето и ПУОРОМЕРКМЕ.

Правната норма на чл. 45, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ предвижда, че при обжалване на експертни решения на ТЕЛК, НЕЛК се произнася само по поводите, посочени в жалбата и предвидени в наредбата по чл. 101, ал. 7 от Закона за здравето. Цялостният прочит на разпоредбата на чл. 45 от ПУОРОМЕРКМЕ сочи на извод, че НЕЛК е втора контролна инстанция, която следи за правилното приложение на материалния закон спрямо установените факти, посредством специалните знания на лекарите от състава на комисията.

В случая правилно от административния орган е установено, че приложената медицинска документация доказва наличие на причинна

връзка между трудовата злополука и смъртта на лицето. Идентични са констатациите на вещото лице, изготвило заключението на приетата по делото СМЕ № П-21/2025 г., неоспорено от страните. Съдът кредитира с доверие експертното заключение, като обективно и компетентно изготвено, кореспондиращо на събраните доказателства и даващо обоснован отговор на поставените въпроси. Заключението на вещото лице е формирано въз основа на специални знания и след детайлно запознаване с цялостната приложена към материалите на делото медицинска документация. Вещото лице е категорично, че смъртта на А. А. се дължи на електротравма. В подкрепа на този извод съдът цени и заключението на приетата по делото съдебно-техническа експертиза, от което се установява, че при определени условия може да се получи пробив в т.нар. „Ф. кафез“ и електрическа дъга да проникне във вътрешността му и да поразии намиращите се там лица.

В конкретния случай се установява от приложените по делото доказателства и от заключението на изготвената СМЕ, че А. А. е бил в болнични преди инцидента, но смъртта не е настъпила в резултат на налично болестно състояние на лицето. Както разясни и вещото лице в съдебно заседание към момента на настъпване на злополуката А. се е намирал в кабината, при което е последвал контакт с електрическата мрежа, като електрическите знаци маркират и пътя на преминаване на тока през тялото му. Когато А. е паднал от кабината на крана на земята същият вече не е имал сърдечна дейност, което се доказва от липсата на травматични увреждания и кръвонасядания. Освен това както морфологичното описание на мозъка и мозъчните съдове в аутопсионния протокол, така и описанието на останалите съдове и органи не дава основание да се направи извод, че са възникнали внезапни нарушения в здравето на А., водещи до загуба на съзнание или летален изход. Ето защо, правилен е изводът, че смъртта е настъпила по време на работа и във връзка с конкретната трудова дейност, осъществявана в рамките на вменените на А. служебни задължения, т.е. смъртта се намира в причинно-следствена връзка с трудова злополука.

По изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е административен акт, издаден при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалните разпоредби и целта на закона, поради което жалбата против него следва да се отхвърли като неоснователна и недоказана.

При този изход на правния спор основателно се явява искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение. Ето защо, в полза на НЕЛК следва да

бъде присъдено такова в минималния размер от 100 лева, съобразно разпоредбата на чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК Административен съд -София град, II отделение, 29 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Крипс 4“ ООД, ЕИК[ЕИК] срещу Експертно решение № 178/14.10.2024 г. на Национална експертна лекарска комисия /НЕЛК/, специализиран състав по неврологични, УНГ и сърдечно-съдови заболявания.

ОСЪЖДА „Крипс 4“ ООД, ЕИК[ЕИК] да заплати на Национална експертна лекарска комисия – [населено място] сумата от 100 (сто) лева, представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на оспорване в 14-дневен срок от връчването му на страните пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 137 от АПК.

СЪДИЯ: